

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Інвестування»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Яріш Олена Валентинівна

к.е.н., доцент

завідувач кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-066-090-47-90
Електронна адреса	yarishhelen2@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ онлайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи глибоких спеціальних знань і практичних навичок, необхідних для вільного володіння практикою ефективного вкладання власних заощаджень та позикових фінансових ресурсів у різні об'єкти інвестування на основі сучасних методів і прийомів інвестиційного аналізу; ознайомлення із актуальними трендами вітчизняного та міжнародного інвестиційних ринків.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції з використанням інформаційних технологій; активні види лекцій (лекція-візуалізація, проблемні лекції із залученням провідних фахівців галузі, лекції-провокація). Практичні заняття в аудиторії та виїзні заняття; робота у малих групах; case-study; індивідуальна дослідно-аналітична діяльність студентів щодо підготовки презентацій, рефератів, тез доповідей; онлайн консультації
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; письмовий експрес-контроль засвоєння теоретичного матеріалу; виконання навчальних завдань; публічний захист індивідуальних науково-дослідних завдань та результатів роботи у малих групах; тестування; 2 поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна і податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення

показники, що характеризують стан фінансових систем. • Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Методологія інвестування		
Тема 1. Методологічні основи інвестування	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Підготувати візуалізовані доповіді за темами: Заощадження населення як джерело інвестиційних ресурсів. Інвестиційна діяльність регіональних фінансово-кредитних установ. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю).
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти інвестування	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Підготувати візуалізовані доповіді за темами: Україна у світових інвестиційних рейтингах; Стратегічні напрямки розвитку інвестиційної діяльності в Україні; Інвестиційний ринок України: сучасні тенденції та перспективи розвитку. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю).
Тема 3. Фінансові інвестиції	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Підготувати реферати за темами: Економічні передумови створення і проблеми розвитку фінансового ринку України; Роль і значення фінансового ринку для розвитку економіки; Банківська система як основа розвитку фінансового ринку в Україні; Стан та перспективи розвитку фондового ринку в Україні. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю).
Тема 4. Криптовалюти як фінансовий актив	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Презентувати результати дослідної роботи малих груп за темами: Економічні передумови створення, проблеми та перспективи розвитку ринку криптовалют; Ризики при торгівлі криптовалютами та управління ними; Технологія блокчейн та її використання у фінансовій сфері; Біткоїн: історія виникнення та сфери застосування; Стан державного регулювання ринків криптовалют: вітчизняна та світова практика. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю).
Тема 5. Міжнародна інвестиційна діяльність	Відвідування занять; захист домашнього Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Підготувати реферати за темами: Структурні особливості розподілу інвестицій в умовах глобалізації; Основні тенденції, динаміка та структура іноземного інвестування на сучасному етапі; Сучасний стан та напрямки активізації залучення іноземних інвестицій в Україну; Особливості інвестиційного співробітництва України та ЄС; Правове регулювання інвестиційного співробітництва України та ЄС. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 2. Функціональні аспекти інвестування		
Тема 6. Інвестиції в засоби виробництва та інноваційні форми інвестування	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Підготувати візуалізовані доповіді за темою: Фактори, що впливають на прийняття інвестиційних рішень у виробничій сфері; Інвестиційна політика підприємства в контексті забезпечення сталого розвитку країни; Зелені інвестиції та їх роль у розвитку сталого виробництва; Інноваційні інвестиції як забезпечення сталого розвитку регіонів України у поствоєнний період. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)
Тема 7. Інвестиційні проекти	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	4. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 5. Підготувати візуалізовану доповідь за темою Інвестиційний потенціал: регіональний аспект. 6. Презентувати індивідуальний (робочої групи) проект «Бізнес-ідея для власного бізнесу» 7. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)
Тема 8. Обґрунтування доцільності інвестування	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Презентувати фінансово-економічне обґрунтування індивідуального (робочої групи) проекту «Бізнес-ідея для власного бізнесу» 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)
Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Підготувати візуалізовані доповіді за темами: Проблеми фінансування інвестиційних проектів місцевого та регіонального розвитку в Україні; Краудфандинг для малого бізнесу: міф чи реальність; Краудфандінг та краудінвестинг як форми залучення інвестицій в проекти. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)
Тема 10. Цифрові технології в інвестиційному процесі	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Підготувати візуалізовані доповіді за темами: Цифрові технології та їхній вплив на міжнародне інвестування: можливості та виклики; Великі дані (Big Data) та їх використання в інвестиційному аналізі; Штучний інтелект і машинне навчання в прогнозуванні інвестиційних ризиків; Розвиток цифрових банківських сервісів та їх вплив на інвестиційну діяльність 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою (самоконтролю знань та підсумкового контролю)

Інформаційні джерела Основні джерела:

1. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
2. Вовченко О. В. Інновації у промисловості: вплив на економічну безпеку України: моногр.. Київ: КРОК, 2021.134с.
3. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: початковий посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
4. Гуткевич С. О., Смик Р. Ю., Занозовська О. Г. Пріоритети інвестиційної діяльності в сучасних умовах: монографія. Харків: Діса плюс, 2019. 172 с.

5. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Інвестиційний менеджмент : підручник. Укоопспілка, Львів. торг.- екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 463 с.
6. Ерастов В.І., Гудзь Г. О. Ринок криптоактивів в Україні: тенденції сучасності. *Економіка і суспільство*. 2023. №50 С. 47 URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2324>
7. Інвестиційна пріоритетність галузей економіки : монографія / С.О. Гуткевич та ін. ; за заг. ред. проф. С.О. Гуткевич. Харків : Діса Плюс, 2021. 208 с.
8. Логойда В. Перспективи врегулювання правового статусу криптовалюти в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2021. Т. 63. С. 152–157.
9. Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Яріш О. В., Сокіл А. А., Муха М. Ю. Державна підтримка відновлення малого підприємництва в Україні у післявоєнний період: галузевий аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2023. № 57. С. 37-47. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2023/57-2023/7.pdf>
10. Педченко Н.С., Прасолова С.П., Яріш О.В. Фінансове забезпечення сталого економічного розвитку України: актуальні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*, Випуск 4(114), 2024. С. 41-46 URL: <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/286/270>
11. Петухова О.М. Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 336 с.
12. Прасолова С.П., Яріш О.В. Теоретико-прикладний аспект забезпечення фінансової стабільності банківської системи України на основі ефективного функціонування трансмісійного механізму. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки», 2023. Випуск 3 (109). URL : <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/issue/archive>
13. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
14. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів: Закон України від 19.06.2020 № 738-IX / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.09.2019 № 79-IX / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
17. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006р. №3480–IV / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
18. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15 липня 2021 р. № 1667-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
19. Сазонець І.Л. Інвестування: підручник для ВНЗ / І.Л. Сазонець, В.А. Федорова. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 311 с.
20. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник. 2-ге вид. доп. і перероб. Київ: ЦП «Компринт», 2018. 350 с.
21. Сидоренко-Мельник Г. М., Яріш О. В., Соколова А. М. Підходи до оцінки вартості бізнесу: порівняльний аналіз у контексті корпоративних фінансів. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки». 2025. Вип. 4 (118). 128 с. С. 55-61. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/15843>
22. Соколова А.М., Яріш О.В., Рижков А.В. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового сектору України. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*, 2024, № 8. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4482>
23. Харабара, В., Грешко, Р., & Третьякова, О. (2023). Криптовалюта як явище нової фінансової інфраструктури: теоретичні передумови виникнення. *Молодий вчений*, 2 (114), 134-139. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-2-114-25>
24. Шевчук В. Я., Рогожин П. С. Основи інвестиційної діяльності. Київ: Генеза, 2018. 266 с.
25. Яріш О.В. Оптимізація податкового навантаження інститутів спільного інвестування та їх інвесторів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки». Полтава: ПУЕТ, 2018. № 5. С. 119-124.
26. Яріш О. В., Прасолова С. П., Глушенко Ю. В., Омеляненко В. Ю., Волков М. І. Фінансова звітність у контексті цифрових трансформацій: світовий досвід та вітчизняна практика. *Інвестиції: практика та досвід*. №1. 2025. С. 106-112. URL : <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/192/144>
27. Khutorna M., Zaporozhets S., Tkachenko Y. Central banks' digital currencies: world trends and prospects in Ukraine. 61. 2021. №. 61. P. 123–134. DOI: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-61-12>
28. Sokolova A., Yarish O., Tymoshenko O. (2023). Fundraising strategy for organization of international scientific and educational events: development and implementation. *Economics and Management*. Volume: XX, pp. 106-117. URL : http://em.swu.bg/images/SpisanieIkonomikaupload/SpisanieIkonomika2023/7_Sokolova%20A.%20FUNDRAISING%20STRATEGY_edited_compressed.pdf
29. Yarish O. Introduction of the central bank's digital currency: global trends and prospects in Ukraine. Improvement of the financial and credit mechanism for ensuring innovative development of the agricultural sector of economy, rural territories of Ukraine and countries. P.I. 2022. С.167-168.
30. Yarish O, Prasolova S. (2023). Comparative assessment of the basic factors of financial and economic restoration of global competitiveness of Ukraine in the post-war period. *Economy and Market Communication Review* - ?asopis za ekonomiju i

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Законодавство України; Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист індивідуальних дослідних робіт (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Модуль 1 (теми 6-10): відвідування занять (5 балів); захист індивідуальних дослідних робіт (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни